

Wikipedia in de Openbare Bibliotheek

Evaluatie pilot 2015 - 2016

In 2015 heeft de KB het initiatief genomen om samen met de openbare bibliotheeksector en Wikimedia Nederland een samenwerkingsproject op te zetten. Dit initiatief kwam voort uit de volgende redenen:

- Bibliotheken ondersteunen in het vinden van hun rol in het vernieuwde informatielandschap, waar het niet langer draait om het beschikbaar stellen van kennis en informatie, maar om mensen hier zelf ook een rol in te geven.
- Door verbindingen te leggen met gelijksoortige organisaties in het informatielandschap, zoals Wikimedia Nederland.
- Om betrokkenheid bij de lokale omgeving te stimuleren. De bibliotheek nodigt de lokale gemeenschap uit om zelf verbindingen te leggen en informatie toe te voegen, en daarmee bronnen persoonlijker en interessanter te maken voor henzelf en voor andere bibliotheekgebruikers door.

De doelstelling van het project was als volgt:

1. Het onderzoeken (middels o.a. pilotprojecten, deskresearch, brainstorm) hoe de KB samen met de OB-en en Wikimedia Nederland tot een gezamenlijke wiki-strategie en –aanpak kunnen komen.
2. Het verbinden en ontsluiten van de Collectie Nederland via de Wikipedia encyclopedie, en andere Wikimedia projecten als Commons, Wikidata en Wikisource.

Om het doel te bereiken, hebben vier pilotbibliotheken (Bibliotheek Eemland, Bibliotheek Arnhem, Theek 5 en de OBA) een Wikipedia activiteit georganiseerd, die aansluit bij hun meerjarenbeleid en waarbinnen ze relevante (nieuwe) samenwerkingspartners betrekken. Om een focus aan te brengen in de veelheid van soorten activiteiten waar je aan zou kunnen denken als bibliotheek, is gekozen voor een fotodag. Tijdens de fotodag worden buurtbewoners of andere geïnteresseerden rondom bibliotheken uitgenodigd om foto's te maken van lokale bezienswaardigheden/gebouwen. Deze foto's worden aan het eind van de dag geüpload in [Wikimedia Commons](#), de beeldbank achter Wikipedia, zodat ze gebruikt kunnen worden bij artikelen.

Resultaten

63 deelnemers

* Gemeten op 26 juli 2016

650 foto's

32 plaatsingen bij artikelen

+/-30.000 views

OBA – Verankering in de wijk

De OBA heeft de activiteit in twee wijkvestigingen georganiseerd. Na een korte introductie over fotograferen en over Wikipedia/Wikimedia, konden de deelnemers op pad om foto's te maken. De deelnemers gingen spontaan in tweetallen de wijk in, en leerden daardoor elkaar met andere ogen te kijken naar de vertrouwde omgeving. Er waren mensen die al hun hele leven in de buurt woonden, maar ook mensen die er net waren komen wonen. Dat zorgde voor gevarieerde gesprekken en uitwisseling van kennis.

De reden om deel te nemen verschilde nogal. Sommige mensen kwamen echt voor het fotografie aspect, anders namen deel op basis van hun interesse voor Wikipedia.

Aan het eind van de dag werd de beste foto beloond met een boekenbon van €100,-. De deelnemers reageerden achteraf positief op de bijeenkomst, en zouden zich nog verder willen verdiepen in Wikipedia.

De OBA gaat door met het organiseren van fotodagen op andere locaties.

Bibliotheek Eemland – Samenwerken met inwonende instellingen

Voor Bibliotheek Eemland lag de focus op het versterken van de samenwerking met organisaties in en om het gebouw. Qua deelnemers aan de fotodag kwam dit niet helemaal tot zijn recht, hieruit bleek dat er toch voornamelijk mensen op afkwamen die interesse hadden in fotografie.

Kennisdeling was een belangrijk aspect van de activiteit. Iemand die veel wist over de historie van het gebied, ging met de fotografen om wat meer te vertellen over de bezienswaardigheden in de omgeving. Er is niet gemeten of deze kennis later ook gedeeld is op Wikipedia.

De activiteit heeft ervoor gezorgd dat de band met het archief is versterkt. Iemand uit de Wiki-gemeenschap kreeg een cursus over hoe hij rechtenvrij materiaal kan uploaden naar Wikimedia Commons.

Qua vervolg zet Bibliotheek Eemland in op een schrijfcursus, zodat er meer artikelen over het Eemgebied of andere onderwerpen op Wikipedia worden geschreven of aangevuld.

Theek 5 - Stimuleren kennisuitwisseling rondom lokaal erfgoed

Theek 5 koos als thema voor de fotodag een onderwerp dat een belangrijke rol heeft gespeeld in de geschiedenis van de regio, namelijk de leerlooierijen in gemeente Rijen. Er werd aandacht besteed aan verschillende aspecten van fotografie, en er werd aandacht besteed aan de geschiedenis van leerlooierijen in de omgeving.

Tijdens de fotodag, heeft de bibliotheek ook geregeld dat verschillende monumentale panden opengesteld werden, zodat ze ook van binnen gefotografeerd konden worden.

De deelnemers hebben de dag als zeer positief ervaren, ze gaven aan dat ze met heel andere ogen naar hun eigen woonplaats kijken. Daarnaast werd het feit dat je ook echt naar binnen kon bij de leerlooierijen als zeer positief ervaren.

Theek 5 gaat de gemaakte foto's integreren in de Heritage Browser en stelt de foto's tentoon in de bieb tijdens de Nationale Monumentendag.

Bibliotheek Arnhem – Van collectie naar connectie

Bibliotheek Arnhem heeft een wat breder thema gekozen: Het Arnhem's erfgoed. Het project werd in samenwerking uitgevoerd met het Erfgoedcentrum. De groep deelnemers bestond voornamelijk uit amateurfotografen. Op basis van de in het Erfgoedcentrum aanwezige objecten, zijn de fotografen de stad in gegaan om de bijbehorende plekken, objecten of gebouwen te fotograferen.

De bibliotheek en het erfgoedcentrum zijn beiden tevreden over het resultaat van de activiteit. Wat als positief wordt ervaren, zowel door de bibliotheek en het erfgoedcentrum als de deelnemers, is dat je meteen een zichtbaar resultaat hebt aan het eind van de dag door de foto's op Wikimedia Commons. Er zijn zelfs al redelijk wat foto's bij betreffende artikelen op Wikipedia geplaatst.

Bibliotheek Arnhem wil dan ook een vervolg geven aan de fotodag, door ze in het voorjaar van 2017 te programmeren in de wijkvestigingen Presikhaaf en Kronenburg.

Tips voor het organiseren van een Wikipedia activiteit

Wil je zelf een Wikipedia activiteit organiseren in je bibliotheek? Lees voordat je begint deze tips van de pilotbibliotheken:

- Leg goed uit waarom je dit als bibliotheek doet, zowel aan je medewerkers als aan de deelnemers.
- Neem genoeg tijd voor het technische aspect (foto's uploaden).
- Zoek zo snel mogelijk contact met de lokale kranten voor publiciteit. Dit bleek de meest effectieve vorm van communicatie over de activiteit.
- Plan en programmeer tijdig (minimaal drie maanden van te voren).
- Zoek een lokale, en vooral professionele fotograaf, die goed kan uitleggen.
- Wees heel duidelijk in de communicatie dat het geen cursus is voor mensen die net een dure digitale camera hebben aangeschaft.
- Zorg voor een communicatieve en heldere wikipediaan die instructies geeft over wiki, uploaden, rechten, etc.
- Zoek connecties bij lokale fotografieclubs, indien die er zijn.
- Zorg voor draagvlak binnen de gemeenschap/de stad/het dorp door samenwerkingspartners te zoeken. De samenwerkingspartners spelen een enthousiasmerende rol bij het werven van deelnemers aan de activiteit en van deskundigen die een inhoudelijke rol spelen tijdens de activiteit. Ook in de activiteiten achteraf spelen zij weer een actieve rol.
- Kijk vooraf met iemand van Wikimedia Nederland naar onderbelichte onderwerpen uit de regio op Wikipedia. Dit kan je helpen om een thema te bepalen.
- Regel een lekkere lunch tijdens de activiteit.
- Haal de ervaringen en meningen bij de deelnemers op en gebruik die voor eventuele volgende edities.

